

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานอธิการบดี กองกลาง งานประชุม โทร. ๓๐๓๖ โทรสาร ๓๐๓๗

ที่ ศธ ๐๕๒๓.๑.๑.๖/ ๑ ๗๖

วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

เรียน ทุกหน่วยงาน

ตามที่คณะกรรมการอำนวยการทรัพย์สิน เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ ได้หารือเกี่ยวกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการออกใบเสร็จรับเงินกรณีการซื้อจ้างระหว่างหน่วยงานภายในว่าทำได้หรือไม่ อย่างไร นั้น

ความเห็นของกองคลัง

กองคลัง ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับการรับเงินและการจ่ายของมหาวิทยาลัย ตลอดจนเสนอกำหนดหลักเกณฑ์หรือระเบียบในเรื่องการรับเงินและการจ่ายเงิน ดังนั้น ในกรณีที่หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยประสงค์จะซื้อจ้าง หรือใช้บริการระหว่างกันและออกใบเสร็จรับเงินเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายโดยที่หน่วยงานนั้น ๆ ยังอยู่ภายใต้มหาวิทยาลัยและเป็นนิติบุคคลเดียวกันนั้น ไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากขัดกับหลักการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับการทำนิติกรรมสัญญาตามมาตรา ๑๔๙ ซึ่งกำหนดให้การทำนิติกรรมสัญญา (การซื้อจ้าง) ซึ่งบัญญัติว่า “นิติกรรม หมายความว่า การใด ๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้น ระหว่างบุคคล...” ดังนั้น หากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยยังไม่จดทะเบียนนิติบุคคลแยกต่างหากจากมหาวิทยาลัย จึงไม่สามารถซื้อจ้างระหว่างกันได้ และไม่อยู่ในฐานะเจ้าหนี้ ลูกหนี้ ดังนั้น จึงไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้แก่กันตามนัยมาตรา ๓๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้เช่นกัน

กล่าวโดยสรุปคือ มหาวิทยาลัยมีฐานะเป็นนิติบุคคล และส่วนงานหรือหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยที่ไม่ได้แยกจดทะเบียนนิติบุคคลต่างหากจากมหาวิทยาลัย จึงไม่สามารถกำหนดระเบียบภายในเพื่อใช้ใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐานในการซื้อจ้างระหว่างหน่วยงานได้ ดังตัวอย่างหนังสือตอบข้อหารือของกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/๓๓๔๘๒ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ ดังนั้น การดำเนินการกรณีหน่วยงานภายในประสงค์จะใช้สินค้าหรือบริการที่อีกหน่วยงานหนึ่งผลิตหรือมีไว้บริการสามารถโอนเงินในลักษณะเบิกค่าใช้จ่ายระหว่างกันได้ โดยไม่ต้องจัดซื้อจัดจ้างและออกใบเสร็จรับเงินแต่อย่างใด

ความเห็นของงานวินัยและนิติการ กองการเจ้าหน้าที่

งานวินัยและนิติการ ได้ให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมาย ว่า มหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นนิติบุคคล ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๖๐ ถือว่ามีสภาพบุคคลโดยผลของกฎหมายและมีความสามารถตามกฎหมายในการที่จะทำนิติกรรมใด ๆ ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายได้

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๙ บัญญัติไว้ว่า “นิติกรรมหมายความว่า การใด ๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ” แสดงให้เห็นว่าการทำนิติกรรมที่มีผลผูกพันทางกฎหมายได้ จะต้องเป็นการกระทำระหว่างบุคคลเท่านั้น (ตามกฎหมาย ได้แก่ บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล)

เมื่อการซื้อจ้างมีลักษณะเป็นการทำนิติกรรม และหน่วยงานภายในต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นเพียงการแบ่งส่วนงานของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่อาจถือได้ว่ามีสภาพบุคคลแยกต่างหากจากมหาวิทยาลัย และไม่มีกฎหมายกำหนดให้ส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้มีฐานะเป็นนิติบุคคล หน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงไม่อาจซื้อจ้างระหว่างกันได้

ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้ นั้น

คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ รับทราบ และให้แจ้งทุกหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กชพร ศิริโกศาภิจ)

รองอธิการบดี

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารฯ